

17. 25

11 64, 72, 80

მედიცინა ნიადაკობა

წიგნი მეორე

საქართველო
1922

საქართველოს სახელმწიფო გამომცემლობა

ვალერიან გასკინდაშვილი:

დიკლარაცია.

(ახალი მითოლოგია.)

პანი მოკვდა. გაიმარჯვა ქრისტიანობამ. მაგრამ პოეზია მთელი საუკუნეების განმავლობაში სარგებლობდა მითოლოგიური სახეებით, თუმცა არ სჯეროდა ეს მითოლოგია.

ავრორა, არტემიდა, ათინა, გება, ზევესი, აპოლონი, გელიოსი, ნებტუნნი, ორფეოსი, ვერდიკა, აქილესი, პერაკლი, ნიობეა, მშვენიერი ელენე, პარისი დიდხანს ამშვენებდნენ პოეზიას და დიდ სამსახურს უწევდნენ მას.

მითი თანდათან გადაგვარდა.

ქრისტიანობამ დაიპყრო ხელოვნება. დადებითი გავლენა ქრისტიანობის განსაკუთრებით განიცადა მხატვრობამ. ნამდვილი ქრისტიანობა შექმნა ქრისტიანობამ (რაფაელი, მიქელ ანჯელო, ლეონარდო და სხვები). დანტეს „ღვთაებრივი კომედია“ არის ქრისტიანობის ენციკლოპედია. ხუროთმოძღვრებაში ქრისტიანობამ შექმნა გოტიკა. (Notre Dame). მთელი რომანტიზმი ქრისტიანობით არის წარმოშობილი (ძიება ცისფერი ყვავილის).

შეიძლება ითქვას, რომ ელლინურმა მითოლოგიამ მეტი სახეები და სახელები მისცა პოეზიას, ვიდრე ქრისტიანობამ. ამ შემთხვევაში პოლიტიკაში უფრო ნაყოფიერი გამოდგა პოეზიისთვის, ვიდრე მონოტიკაში. ქანდაკების და პოეზიის განვითარებაში ელლინურმა მითოლოგიამ გადამწყვეტი როლი ითამაშა, როგორც მხატვრობის განვითარებაში ქრისტიანობამ. ყველაზე უფრო დიდი მითი ახალი დროის იყო ქრისტე. ქრისტიანობის პირდაპირი გავლენით დაიწერა „ღვთაებრივი კომედია“, ბისტერიები, კლოპშტოკის „მესხიდა“, შილტონის „დაკარგული და დაბრუნებული სამოთხე“, დოსტოევსკის რომანები ქრისტიანობამ შექმნა თავისი საკუთარი მითოლოგია, რომელმაც გაამდიდრა ხელოვნების შინაარსი და აღმოაჩინა მარადისობის პერსპექტივა.

თანამედროვე პოეზია ნაკლებათ ხმარობს წარმართულ და ქრისტიანულ სახეებს. დღეს პოეზია ქმნის რეალურ სახეებიდან სიმბოლოებს, ქმნის ახალ მითებს. წარმართულმა და ქრისტიანულმა მითოლოგიამ დაკარგა თავისი კავშირი ჩვენ შეგნებასთან და პოეტიკ სხვა ობიექტებს ეძებს თავისი შემოქმედებისთვის. ძველი მითები არავის არ სწამს, იმავე დროს ჩვენ გვინდა მითი, ჩვენ გვწყურია მითი.

დღეს პოეზიაში თვალსაჩინოა ერთი ხაზი, ერთი ტენდენცია, რომელიც თანდათან უფრო პოპულიარული ხდება.

ძალიან დიდხანს პოეტების ბიოგრაფია, მათი ცხოვრება და პიროვნება ნაკლებათ აანტიერესებდა ნკითხველ საზოგადოებას და თვით პოეტებს. მთავარი ყურადღება მიპყრობილი იყო პოეტის შემოქმედებაზე.

პოეტი თავის შემოქმედების გარეშე იღვას. დღეს კი პოეტის პიროვნება ინტენსიურ ისტერესს იწვევს, იწერება ცალკე მონოგრაფიები და პიესები ჩატერტონზე, პუშკინზე, შექსპირზე, სადაც მათი ცხოვრების ყოველი დღე და წელიწადი შესწავლილია მათ შემოქმედებასთან ერთად. ძალიან გვიან მიხვდნენ რომ ლირი, მაკბეტი, ვამლეტი, არიელი და კალიბანი შექსპირის თრეულები არიან.

ხშირად პოეტის ცხოვრება ორიგინალურია არა ნაკლებ, უიდრე მისი პოეზია.

ტყვილად იკარგებოდა პოეტის ბიოგრაფია და სახელი.

თანამედროვე პოეზიას სურს გამოიყენოს პოეტის ბიოგრაფია და მისი მაგიური სახელი, რომელიც არის მისი შემოქმედების სარკე და ეკვივალენტი.

დღეს პოეზიაში საბერძნეთის ღმერთების ადგილს იკერენ პოეტები. ჩატერტონი, რემბო, ზესაიკი, შანანელი, გოფმანი, ვილიე დე-ლილ ადამ არა ნაკლებ აღაფრთოვანებენ პოეტის ოცნებას, ვიდრე ზევესი და აპოლონი, აფროდიტე და ათინა. წინანდელი პოეტები—გარდაქმნილნი დროის და სივრცის ჯადოქარობით უნდა გახდნენ არა მარტო დრამატიულ და ეპიურ, არამედ ლირიკულ სახეებათ.

თუ წინათ პოეზიაში იყო აპოლონი, ახლა არის გიოტე, თუ წინათ იყო მედუზა და გორგონა, ახლა არიან ედგარი და მალდარტრი, არის სიფილისი და ბოგემა.

თუ წინათ პოეზიაში იყო ოლიმპი, ახლა არის წიწამური, ბარნამის ტყე, თუ წინათ იყო სცილლა და ხარიბდა, ახლა არის მაკადამი, თუ წინათ იყვნენ აჭილესი და ჰერაკლი, ახლა არიან ოფელია და ვამლეტის, რასაც მე ვამბობ სრულიად არ არის მოულოდნელი. აქ არის პირდაპირი ანალოგია ყოფილ ფაქტებთან. წინათ პოეტი—შთაგონებული იყო ელლინურ და რომაულ ღმერთებით და გმირებით, ახლა ის შთაგონებულია წარსულ პოეტების ფანტასტიურ სახელებით. წინათ პოეტი შთაგონებული იყო ორფეოსით და ევრედიკით, ახლა ის შთაგონებულია ბეატრიჩესით და ალიგიერით. „ღვთაებრივ კომედიაში“ ვირგილიუსი ბეატრიჩესთან ერთად მომქმედი პირია.

ღმერთების ადგილს იკერენ პოეტები და ძველ ანტიურ გმირების ადგილს იკავებენ ახალი გმირები (ოფელია და ვამლეტი).

ამნაირად იქმნება ახალი მითოლოგია, რომლის გმირები არიან არა ღმერთები, არამედ პოეტები და მათგან შექმნილი მანუკენები.

სრულიად არ არის საჭირო, რომ პოეზია ამოიწეროს პოეტების სახელებით, ეს სახელები, როგორც მითები, ძვირფასია, მაგრამ პოეტს შეუძლია შექმნას ახალი მითი (აშორდია, ირრუბაჭიძე, ელენე დარიანი, ორპირი). ახალი მითის შექმნა უფრო ძნელია და მას მეტი ლირიკული ბუნება აქვს.

ღირიკამ უნდა გამოიყენოს ყველა საოცნებო სახელები: ისოტრიული,

გეოგრაფიული და ლიტერატურული, ქალაქების, ძვირფასი ქვების სახელები და შექმნას ამ სახელებიდან ახალი მითები.

II.

პოეტის სახელი ანათებს ლირიკაში, როგორც მეტეორი. ეს შეიძლება ყველაზე ადრე იგრძნოს ტეოფილ გოტიემ — პირველმა პარნასელმა და ბოდლერის მასწავლებელმა. ლეგენდარული სახელები, როგორც ქიმერები სდარაჯობენ პოეზიას. ასეთი სახელები, როგორც ბართლომეს ლამე, საფირონი, პათოსი, ერესტესერ, სტრადივარიუსი, კალიოსტრო უფრო აღვიძებენ და ახვლებენ ფანტაზიას, ვიდრე დიდი ურანგანები. საჭიროა სახელი. უსახელო და ჭავტორო პოეზია პრიმიტიულია. ახალი მითოლოგიის შექმნაში დიდი როლი ითამაშეს „ყანწელებმა“. სახელების პოეტიკა და ახალი მითოლოგიის პრინციპები შეგნებულად აღიარა და გამოაცხადა პირველად ამ სტრიქონების ავტორმა (წერილი: სახელების მაგია — „მეოცნებე ნიამორები“ — წიგნი მეექვსე: ლექსები: „ჯვარისწერები დაისში“, „დაისი მესამე“) ყანწელები ხშირად ახსენებენ ლექსებში ფრანგი პოეტების სახელებს, რადგანაც კმნიან ახალ მითოლოგიას.

ამ ახალი მითოლოგიის მასკარადში „ყანწელებს“ დიდი გაბედულობით შეჰყავთ ერთმანეთი, (პაოლო იაშვილის ლექსი — აღი არსენიშვილს). შეიძლება ეს პირველი მაგალითი იყოს მსოფლიო პოეზიაში, როდესაც პოეტებმა მოინდომეს პირადი მეგობრობის გაზღაპრება, როდესაც პოეტებმა გარდაქმნეს ინტიმობა პოეზიით და თავის ინტიმურ გრძნობებს მისცეს უნივერსალური ლირიკის ხასიათი. (ქალდეა, „თფილისის ხერხემალი“). ინტიმობა არის ხაზი, რომელიც განსაკუთრებულ ადგილს ანიჭებს „ყანწელებს“ მსოფლიო პოეზიაში. ტიციან ტაბიძის სონეტი „ვალერიან გაფრინდაშვილი“ არის ახალი მითოლოგიის შედეგი. იგივე ითქმის პაოლო იაშვილის სონეტზე: „ტიციან ტაბიძე“. სონეტის დრამატიზაცია უთუოდ „ყანწელების“ დამსახურებაა.

კოლაუ ნადირაძემ შექმნა პოეტის — მანუკენის მითი.

„ყანწელების“ პოეზია (კოლომბინა — ნინა მაყაშვილი, ტანიტ, ალკა, მიწიშვილის ჩიბის) არის ბრწყინვალე განთიადი ახალი მითოლოგიის, რომელიც შემდეგში ნეტ განვითარებას მიიღებს. შალვა აფხაიძე თავის „ეპიტაფიაში“ იგონებს ყანწელების სახელებს სიკვდილის წინ. სერგო კლდიაშვილმა წერილის პოსტ — სკრიპტუმში გადააქცია მინიატიურათ და აღსარებათ, რომლითაც ის მიმართავს „ძვირფას სანდროს“ (სანდრო ცირეკიძეს). ქართული მინიატიურის უნაზესმა მოცარტმა სანდრო ცირეკიძემ გამოაცხადა სათაური შემოქმედების სინონიმით, სათაური, როგორც სახელი, როგორც პოეტურ შემოქმედების კალენდოს კოპი.

გიორგი ლეონიძემ დასწერა „ყანწელების“ გენეალოგია, სადაც მოცემულია გვარების ესთეტიკა და ქიმერიადა.

შახაბელი — უგზო-უკვლოდ დაკარგული შემოდის პოეზიაში, როგორც მითი.

თავისმკვლელები საგანელი, ვრიშა აბაშიძე ქართული პოეტური მითოლოგიის გმირები არიან. როგორც ტომას ჩატერტონმა გამოიგონა მე 14 საუკუნის პოეტის როულეის მითი, ისე ერთმა თანამედროვე პოეტმა გამოიგონა ელენე დარიანის მითი.

ქართულმა პოეზიამ უნდა შექმნას რუსთაველის მითი.

ყანწელები არ უცდიან მომავალ პოეტებს. რომელნიც გააზღაპრებენ მათ, როგორ ღმერთებს და გმირებს და თვითონ შეჰყავთ პოეზიაში ერთმანეთის პიროვნება, როგორც პოეტური სახე, თვითონ ქმნიან ერთმანეთის მითებს და სიმბოლოებს. მათი იდეალია ჭანტასშავორია და მითი.

ზოდლერმა დასწერა მთელი გამოკვლევა ცნობილ ოპიოფაგზე დეკვინსიზე და მხოლოდ ტიციან ტაბიძემ შეაყვანა პოეზიაში დეკვინსის ყვითელი მალაელი („ბირნამის ტყე“). დიდი გაბედულობის შედეგია ეს მოჩვენება: „და ოფელიამ თვალი მოაგლო, ვალერიანმა გაძლეს გარტყა“.

„დაისების“ ავტორმა მოიწვია თვითონ დეკვინსი დაისების მასკარადში. (მთხეტიალე პარადიზი).

ფრანგი პოეტები ყანწელების ლექსებში მეორე დაბადებას და მეორე ყოფნას განიცდიან სიკვდილის შემდეგ.

ეს ახალი მითოლოგია არის და უეჭველად იქნება ძლიერი საშვალე-ბა ახალი პოეტური სახეების, სიმბოლოების, მითების და ახალი პანთეონის შექმნისათვის.

ბიციან ტაბიძე.

თრპირის თქრთპირა მალღართრი.

შინდოდა ყოფილიყო ეს ავტოპორტრეტი. ან პრელიუდია იმ ეპოპეის, რომელსაც შემდეგში დაერქმევა სახელად „ტიციან ტაბიძე“.

ეპოპეის დაწერისთვის გომერი არ არის საჭირო. ანდრეი ბელლიმ ჩვენ დროში პირველად დაამტკიცა, რომ პოეტის პიროვნება თვითონ ეპოპეა, თუ მოინდომებს თვითონ ამის დაწერას; მაგრამ დღეს სხვა რკალებში იხსნება ეს მობხენება და რასაკვირველია შორიდან იქნება დაწყება. რაც არ უნდა იყოს საქართველოში პოეტს არ უბღება თავის თავზე ლაპარაკი, სხვა ბევრ სათნოება თუ ზრდილობასთან ყველაზე უფრო ამას ავალებს ტრადიცია. პირადი ინტიმი, თუნდა ლირიკაც ხანდისხან მეტია; შეიძლება ყოველთვისაც თუ აგრეთვე ტრადიციებზე მივა საქმე.

თრპირი — ეს ძველი სახელია. ოდესღაც აქ იტვირთებოდნენ შუა ზღვისკენ მიმავალი გემები, სიმიდით, წაბლით, ყავრებით და ბევრი კიდევ

მითი აბაშიძე
ყანწელები
დაისების
ავტორმა

სხვა საგნებით, რომელნიც ეხლა გამოვიდენ ხმარებიდან. დღესაც ამ ადგილს დარჩენილია დანგრეული სანაოები და დიდი ბედლები. სხვა დროს როცა ორპირის მართლა ისტორია დაიწერება—მაშინ იქნება მიშველება რომელი და ბერძენი ავტორების თაზისის აღუ-
ლებაზე, და ბევრი რამ მართლა საინტერესო შეიძლება გამოჩნდეს. მაგრამ დღეს ამ მხარეს ანათებს მარტო მალიარია და შეიძლება მარტო ამისათვისაც იყოს გამართლებული პოეზიაში. ეს რაც შეეხება ორპირს, თქროპირს კი რაც შეეხება, ესეც ადვილი ასახსნელია, გან-
საკუთრებით საქართველოში. სადაც არ არის სხვა პირი გარდა ოქრო-
სი, და განსაკუთრებით პოეტებში, ამიტომ შეიძლება ეს ასახსნელი არც კი იყოს, მით უმეტეს რომ ეს სრულებითაც არ არის შეტანორა. მთავარი საქმე, მაშასადამე არის მალდაროორი. მაგრამ ეს სიტყვა სრულიად არ არის ქართული.

არც ეს მოეთხოვება ვინმეს უთუოდ იცოდეს მალდაროორი. მალდაროორი პოეზიის თუ ლიტერატურის ისტორიაში ისეთი პიროვნე-
ბაა, როგორც ჰამლეტი, და როგორც ააუსტი. ლიტრეამონის იმ წიგნს, სადაც პირველათ აღაპარაკდა მალდაროორი, ჰქვია „Poesiae“. ავტორები, რომელნიც გულწრფელად არიან განწყობილი ლიტრეა-
მონთან, ამბობენ, რომ მთელ საპალნე ტომებს წმიდა და დასრულე-
ბულ წიგნებისას არ გაცვლიდენ ამ სომნანბულა პოეტის ნახევრად შე-
შლილ სტრიქონებზე. პირადათ მეც ყველა მონოლოგებს ყველა ტრა-
გედებისას ირ გაცვლიდი ამ ყვითელ გომბეშოს ატირებაზე, რად-
გან ეს არის კოსმიური ორეული თვითონ პოეზიის, პოეზიის გილიო-
ტინაზე; სადაც ჯალათი თვითონვე პოეზიაა, ხომ ყოფილა ასეთი მა-
გალითი, რომ გამიანობის დროს თვითონ აბატი უკითხავდა თავის
თავს განსასვენებელს... ასეა პოეზიაც ჟამის დროს.

ამ შემთხვევაში მალდაროორი ვასილვამია, მაგრამ პუშკინის დროს მე-
ორე ხმაც ჰქონდა პოეზიას, ხმა მერის, იყო დრო, რომ პოეზია ერთად ერთი ხმა იყო ღმერთისათვის, მაშინ პოეზია ღვთიურ შთაგონებით, ღვთიურ სიხარულით და სიყვარულით დაიბადა. ეს არის თუნდა გეზიოდის კოსმოგონია, შემდეგ პოეზიაზე უტკბესი სიტყვა ლესბოსი ანაკრეონი. ალკეი, საფო, რომის მხედრე-
ბზე უფრო ისმის რომის პოეტების ლექსების თქარუნი და ფოლადის აღულება და შემდეგ განცხრომილი ალექსანდრია, რომელსაც მართ-
ლაც ვინ იტყვის რა იყო (მამია გურიელი). კიდევ შემდეგ დანტე, ბაირონი, გიოტე — და მართლაც ხომ გადავიდენ ეს ხალხი ღმერთებში, და აქ ბეატრიჩეს, მანარედის და ააუსტის მაგიერ აღაპარაკობს მალ-
დაროორი თავის გაუთავებელ მონოლოგს. გამეორებაა, მალდაროორი დღეს პოეზიის კოსმიური ორეულია. დღეს თვითონ პოეზიას დაე-
მართა მალდარია. პოეზია აფრა გატეხილი არტურ რემბობს მთვრა-
ლი ხომალდია. იქ, ძირს, სადაც იბრწნება ლევიაფანი, სადაც ხეებზე

გველებს სწიქნიან ბაღლინჯოები, და თთხმოც ლიებე ისმის ქიხვინი, როცა მალშტრამს ამაკებს გიპოპოტამი, პირველად აქ გატყდა პოეზიის ხერხემალი.

რასაკვირველია ხანძარით განადგურებულ სახლის სოროებშიაც სცხოვრობენ თაგვეები, რომელთაც ვერც კი გაუკიათ ციციხლის სისასტიკე, მაგრამ როცა გამოვლენ სოროებიდან ხომ გაიგებენ და შეხედავენ გადააწვარ დიდ ბუდეს. დღესაც არიან ნუგეშიანი პოეტები, პოეზიის გარეშე. მათ ხომ არც მალდაროორის მონოლოგი შეეხება. პირველად ედგარ პომ იგრძნო ეს მიწის ქვეშ გაზმორებულ დარღვევის ტალღა მაგრამ მისი მატემატიკის გონება ამას არ შეუშინდა, რადგან მისთვის სულ ერთი იყო; ის როგორც ჩინელი სახლს წაღმაც ააშენებდა და უკუღმაც, მაგრამ უკვე ცხადი იყო, რომ „დანგრეულ ეშერის სახელი“-ს დანგრევის შეჩერება შეუძლებელი იქნებოდა.

(პიუსმანსის „*Haiderich*“ მატემატიკურის სისწორით გამოდის პოს ეშერის სახლიდან). მალდაროორზე წინ ადამიანური ენით ამაზე ლაპარაკობს გერცოგი დეზესენტი, როცა აპოკალიპსის კონვენუსიებით კითხულობს დაწერას „*Великий енциклопедия*“.

ეს წიკნი დიამოდის პრესია ლათინურ რასის, ამ პრესსში პოეზიაც გავიდა:

ერა კეთილშობილი და მაგარი პოეზიისა გათავდა.

ვერღენმა მოითხოვა პოეზიაში ლორსაც კქონთდა აღგილი.

და დღეს პოეზიას დაეუფლა მალდაროორი.

შუბლ გატეხილი მონანიებული ვერღენი ატირებული ჯვარცმასთათ „*O, mon Dieu*“ მეორე თვალით უყურებს მალდაროორის უვითელ თვალს. ბევრ გულუბრყვილო პოეტისთვის მაგალითად სასოწარკვეთის და შიშის უდიდესი სიმპოლოა პოეს „*ყორანი*“. მაგრამ იმისთვის, ვინც ერთხელ მაინც თვალში შეხედავს მალდაროორს, „*ყორანი*“ იმ უბრალო პოსტნის ჩიტების საფრთხობელათ იქცევა, რომლისაც არც ბავშვებს ეშინიათ, არც ჩიტებს.

და მაგარი ტერორი, ყველაზე უფრო მწუხარე და დამღუბველი სდგას მაინც მალდაროორი, რომელსაც ვერავენ შებმას ვერ გაუბედავს.

ოხ, ეს ღამეები დილიჯანის სახურავზე

მე აღბათ იმით გავათავებ, რომ ციება შემეყრება.

დილიჯანის სახურავზე აკანკალებული ლაფორგი, თვითონ პოეზიას ალაპარაკებს ამ სიტყვებით. მარალაც იმით გათავდა, რომ დაემართა ციება. აქვე მეორე თვალსა და თვალს შუა დაწერილი რაფორტი.

ის, როცა კვდება,

— სადაა რეკვიემი?

— ჩემო ძვირფასო

ის არ იქნება.

ლაფორგმა მაინც დასწერა ეს რეკვიემი: „სამგლოვიარო მარში დედა-

მიწის სიკვდილზე, სადაც გამოტირებულია: მონასტერები, კატორღა, ვამი, შიმშილის ბუნტი, საროსკიბოები, გვეგელის ქეუა და თვითონ პოეზია, და მოალერსე სონეტი. — ამის შემდეგ არაფერი არ რჩება და ყველაფერი ილუპება იმ კუბოში, რომელსაც ჰქვია დედა მიწის ბურთი, რომელიც მიწის უხსოვარ სიბნელეში, სადაც არის მხოლოდ სიშავე, და სიჩუმე, სადაც არ არის არც მოწმე, არც თვალი და არც შეგნება. და მნათობების ოქროს რქებიანი კორტევი — ტრაურით უყურებს ამ დაბნელებას. ლაფორგი პირველი პოეტია, რომელიც აიტანა ცხელების კანკალმა. მთელი მისი პოეზია — ეს გადაკრული სიტყვებია ერთნატივლის. ეს სიტყვებშიც პოეზიას ეკუთვინის.

ახ, ქალბატონო, სადა გაქვთ თქვენ ან სირცხვილი და ან სინდისი სრულიად არ გაეხართ შონა ღიზას

ისე კი იღებთ მის სახეს

და გინდათ ქვეყანა გააფსოთ სპლინით.

ეს არის ირონია პოეზიის:

ხშირად მართალია არის პირდაპირი ატირება.

ნამდვილი Misere, ღვთისმშობლის ეკლესიის ფანჯარაში დიდი რომეტკის ატირება — მაგრამ ყველაფერს ფარავს, როცა ბულვარებში გაიარს მწარე სიცილი აბესენტით და ორსული ქალები: რომელნიც აჩუნენ მკერდსაც და მუცელსაც. და ეს Dies irae — იმ დამბალ ქეუაზე, რომელსაც ოდესღაც მიწა ეოქვა.

ლაფორგზე უფრო ადრე კიდევ ბოდლერი მიმართავდა პოეზიას:

თქვენ სინაზის ანგელოსო

გაკანკალებდათ როდისმე ციება?

ეს იმის შემდეგ, როცა ბოდლერმა პირველმა დახრწნა სამყარო, ეს ის ბებრების კუბოა, რომელიც ასე აგავს ბავშვების კუბოს დაპატარავებით — და მართლა გასაკვირია მნატვარი სიკვდილის ამნაირი გულაჩვილება. პირველად პოეზიას ბოდლერიდან აუვიდა გახრწნის სუნია, ამის შემდეგ დაშლა არ შეჩერებულა.

ასტრალი ძაღლი გრძნობს დახსნის სუნს

და იფხანს გვერდებს — მოლოდინში.

Les fleurs du Mal,

— Mal'aria.

რუსეთში პირველად ტიუტჩევმა იგრძნო ეს ბოროტი აყვავება.

ეს არის ლექსი „Mal'aria“.

„მიყვარს ეს ღვთის რისხვა. უბილაეთ ყველაფერში გათესლილი იდუმალი ბოროტება. ყვავილებში, შინის სიფაქიზე წყაროში

და თვითონ რომის ცაში. ისევ მაღალია ცის ლაფვარდი

კიდევ მსუბუქად და ტკბილათ ინძრევა შენი გული, კიდევ

უბერავს თბილი ქარი, ისევ ვარდების სუნთქვა, — მაგრამ ყველაფერი მაინც არის სიკვდილი.

ეს იქ არის, სადაც ვადაშწვარ მიწას უერთდება კვამლი ცის ლავეარ-
დის იქ განცხრომით სიახეში ცხოვრობს სიგიჟე განწირული (Везумье
жалкое).

საქართველო თავის ბუნებით კლასიკურ ეპოქაში იყო გამზადებული
მალარიისთვის.

ყველაზე უფრო ალექსანდრიელი და ატაკებული ნამდვილი პოეტი
თეიმურაზ მეფეს აქვს გაბაასება:

ღვდელის და მალარიის.

სიტყვები ამ ლექსის ძალიან პრომიტიულია, რომ მოყვანათ
ლირდეს — აქ დასათუასებელია მარტო შებება იღვის.

მე-XIX საუკუნის ულამაზესი ქალი მანანა ორბელიანიც სწერს ლექსს
„დილოვი მალარიასთან“

ეს ლექსიც ძალიან პრომიტიულია, აქაც მოცემულია მარტო მოტივი,
მაგრამ ასანიშნავია.

ეს არის წინდაწინ მოცემული შესავალი წიგნის
„ორპირის ოქროპირი მალდარორი“.

ეს არის მანიჰესტი მალდარორის.

აქვს გამართლება საქართველოში მალდარორს.

მონილოვი სიკვდილის და თავის მოწამვლა მორიელის.

იმ ქვეყანაში სადაც „ვარდბულბულიანნი“ კიდევ პოემობენ.

სადაც იწერება ამდენი გულუბრყვილო პოემა და ამდენი

ნუგეშიანი ლექსი?.. სადაც არიან ისეთი დაიმედებული

ხალხი, რომ მოელიან ახალი ერა დაიწყოს პოეზიაში,

და ამას ნაჯახით გათლილ ლექსებით იწყებენ...

ამაზე ბევრი მსჯელობა დაარღვევს მოხსენების სტილს.

თუმცა აქ ისედაც ბევრია ზედმეტი თქმა. და როცა მე დავდიოდი

რიონის ფშანებში, ატეხილ ფშანებში, რომელსაც იოროდანე დავარქვი

და რომლის კუნძულსაც ახალი პატმოსი, ჩემთან ერთად დადიოდენ

ლაჭორგი, ტიუტჩევი, ბოდლეგი. და იმ ქვეყანაში სადაც ხალხი გადა-

შენდა, სადაც მხოლოდ ერთი ბაყაყების ოსკესტრი დარჩა, მე ვფიქრო-

ბდი პოეზიაზე — რომ პოეზია ბოლოს როგორც უკანასკნელ წყაროს ამ

ფშანს უნდა დაწაფებოდა. და აკი ამბობდა არტურ რემბო:

„მე თუ ევროპის წყალი მინდა: მსურს მხოლოდ ფშანი; ცივი და შავიო.

და იყო ვაგმერი ჩვენება ციებით გასიებულ ადამიანების, დავიწყე-

ბულ საყდრებს მეღამურები ესიენ, და ამორძალები დასვოდენ უზარ-

მაზარ ბაყაყებს, ამ ფოსფორით აღუღებაში როგორც უკანასკნელი

საყვირის ცემა ისმოდა მაღალი ხმა მალდარორის;... ეს სიტყვებია ჩა-

წერილი იმ პოემაში, რომელსაც დავარქმევა „ორპირის ოქროპირი

მალდარორი“.